

ELŐFIZETÉS

HELYRE:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍR-ÉRTÉK:

4-hasábos pénti sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egy-sült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szombat, január 8

Honvédek visszaverték az oroszok újabb áttörési kísérletét.

(Ötvenezer embert veszített az ellenség az ujévi harcokban. — Kivertük állásukból a montenegróiakat.)

Budapest, január 7. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

A tegnapi nap az északkeleti harctéren aránylag nyugodtan telt el, csak a Styr mellett került átmenetileg harcra a sor. Az ellenség Czartorysktól északra megszállott egy temetőt, ahonnan azonban osztrák landwehr-csapatok csakhamar elűzték. Az ellenség ma reggel ismét megkezdte Kelet-Gallóliában támadásait. Turkesztáni lövészek nyomultak napkeletre előtt Buceától északkeletre levő állásaink ellen és a harcvonal egy keskeny darabján behatoltak árkainkba. A tizenhatodik és huszonegyedik honvéd gyalogezred azonban gyors ellentámadással ismét kivertette onnan az ellenséget. Számos foglyot és három gépfegyvert szállítottunk be. A foglyok megegyező kijelentése szerint a Pflanzer-Baltin hadsereg ellen intézett legutóbbi támadások előtt az orosz legénységnek mindenütt azt mondták, hogy nagy áttörési csata előtt állanak, amelynek révén az oroszok ismét a Kárpátokba fognak nyomulni. Az ellenség veszteségeit a besszarábiai határon és a Stripa mellett folyt ujévi harcokban megbízható becslések szerint legalább ötvenezer emberre rugnak.

Olasz hadszíntér:

Az ágyuharc a harcvonal több pontján tovább tartott és a Col di Lana területén, Flitschnél, a görzi hídfőnél és a doberdói téniszes szakaszon időnkint meglehetősen élénk volt.

Délkeleti hadszíntér:

Kövess tábornok csapatai a montenegróiakat Moskovonál (a Tarakönyöknél) Gordavanál (Beranetól északra) a Rozajtól nyugatra, Ipek és Plav között fele uton levő állásaikból heves harc után visszavetették, csapataink élei Beranetól tíz kilométernyire vannak. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Czartorysknál visszaverték az oroszokat.

Berlin, január 7. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Ujabb esemény nem történt.

Keleti hadszíntér:

A Czartorysktól északra lévő temetőnél, amelyet tegnap egy orosz osztag megszállott, ma éjjel az ellenséget ismét elűztük.

Balkán hadszíntér:

A helyzet változatlan. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Közös minisztertanács Conrad részvételével. Bécsből jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök pénteken reggel a királyi hidai személynökökkel Bécsbe érkezett. A bankassai Magyar Házban, ahol megvárta, először Rosner Ervin báró, a király személye körüli miniszter látogatását fogadta. Azután Burián István báró közös külügyminiszterrel folytatott megbeszélést, majd Schönbrunnba hajtatott, ahol a király hosszabb magánkihallgatáson fogadta.

Bécsből jelentik: Burián báró elnökletével ma közös minisztertanács volt, amelyen Tisza István gróf és Stürgkh gróf miniszterelnökök, Krobotin hadügyminiszter és Körber pénzügyminiszter vettek részt. A minisztertanácsban politikai, gazdasági és folyó ügyekről volt szó.

Bécsből jelentik: A közös minisztertanácsban baró hűzendorfi Conrad vezerezzendes, vezérkari főnök is részt vett.

Megszavazták az angol védőkötelezettséget.

(299 szótöbbsége volt a javaslatnak. — A munkáskongresszus a törvény ellen.)
Zárván tudósítás.

London, január 7.

Az alsóház Asquith törvényjavaslatát a védőkötelezettségről első olvasásban 403 szóval, 104 ellenében 299 szótöbbséggel elfogadta.

Zürich. Az egész angol közvélemény az általános védőkötelezettség körül megindult kavargás hatása alatt áll. A parlamentben erős kisebbség tömörül az általános védőkötelezettség javaslatára ellen. Az ellenzék 70 nacionalistából, 20 munkáspártiból és 30 radikálisból áll, akikhez még mások is csatlakozhatnak. Az ellenzék törekvése az, hogy általános választás elé vigyék a kérdést. A mai szavazáson ez a remény nem teljesült.

A védőkötelezettség dolgában összehívott nemzeti munkáskongresszuson Hoodge képviselő javasolta, hogy a munkáspárt parlamenti képviselői teljesen szabadon és minden pártutasítás nélkül szavazzanak.

A kabinet munkáspárthoz tartozó tagjai, Henderson kuituszminiszter, Brace belügyminiszteri és Robert pénzügyminiszteri államtitkok lemondanak állásukról. A munkáskongresszus tetőpontját érte el a iárma akkor, amidőn Henderson kijelentette, hogy nem fog a javaslat ellen szavazni. A kongresszus 1,715.000 szavazattal, 934.000 ellen elfogadta a vasutasok határozati javaslatát, melyben a törvényjavaslat ellen szavazzanak.

A Reuter ügynökség jelenti: A munkásság képviselőinek tanácsotózása után a konferencia végrehajtó bizottsága és a munkásság parlamenti képviselői között az alsóház egyik termében tanácskozás volt, melyen elhatározták, hogy a parlamenti munkáspárt kiválik a koalíciós kormányból.

Ugyancsak a Reuter ügynökség jelenti: A munkáspárt konferenciájának eredménye a védőkötelezettség javaslatára ellenzéknek nagy száma következtében Anglia politikai ége ismét beborult.

A Westminster Gazette úgy értesült, hogy a döntő minisztertanács előtt a kérdés úgy állott, nem volna-e célszerű, ha a Derby-féle rendszer szerint az összeírásra szánt időt hosszabbítanák? A kabinetben Lloyd George véleménye győzött, aki ezt a tervet erőlesen ellenzte és a haladéktalan akció feltétlen szükségességét hangsúlyozta. Ezt a tervet azután keresztül is vitték.

Adenhez közelednek a török csapatok.

(Marokko elveszett a franciák számára.)

— Mi történik a Dardanelláknál.)

Távirati tudósítás.

Genf—Konstantinápoly, január 7.

A „Svazzerische Telegraphen Information“ jelenti: A török lapok egy erősen megkésett táviratot közölnek, amely Nyemenből érkezett és arról számol be, hogy Said bej ezredes parancsnoksága alatt a török csapatok sikeres harcok után Adenhez közelednek. A török katonák az arabok segítségével több ütközetben megverték az angolokat, dacára az angol hadihajók támogatásának. Az angolok visszavonulása után, a mikor megérkeztek a török csapatok, a benszülött törzsek, amelyek eddig az angolokkal tartottak, csatlakoztak a szent háborúhoz. A csatlakozás az imámoknak köszönhető, a kiknek a szultán fényes kitüntetést ajándékozott. A török lapok megállapítása szerint a győzedelmes török seregeknek Aden előtt való megjelenése Arábia számára nagyfontosságú történelmi esemény.

Sikeres harcokat jelent a török főhadiszállás is január 6-i kommunikációjában.

Irak-front: Nincs változás.

Kaukázus-front: Előőrsi harcok, minden jelentőség nélkül.

Dardanella-front: A jobbezárnyon és a centrumban az időnként heves tűzvérséi harc tovább tartott. Az ellenség egyik oirká'ója és monitorja egy ideig lövöldözte Alosi-Tepe partjait, aztán visszavonult. Tűzvérségünk egy taracküteget elnémitott. Egy tábori ütegünk hatásosan lövöldözte az ellenséges táborot Szedil-Bahrnál. Anatóliai ütegeink időről-időre lövöldöztek Szedil-Bahr és Ari-Burnu partraszállási helyeit. Birk Boddike egy francia repülőgépet, amely a tengerezorókat átrepülte, megámadott, megromosította és az anatóliai parton Aoh-bach-al szemben lelőtte. A repülőgép rövidesen kijavítható lesz. A francia aviatikust halva találtuk. Anaforts szakaszában kétezer láda gyalogsági municiót, százharminc kocsi és egy elásott golyószórót találtunk.

Konstantinápolyba ezenfelül napról-napra érkeznek a Dardanellákról hírek, amelyek szerint török csapatok az angolok által elhagyott szakaszokon kúatva, municiót, fegyvereket, más hadi és egészségügyi anyagot, valamint élelmiszereket találnak földbe ássa, sőt a tengeren usztálva is. Valószínű jelei annak, hogy az említett szakaszok kiürítése hanyat-homlok meneküléssel egyértelmű.

Győzelmesek a törökök harcai Afrika északnyugati végén is. A „Temps“nek ugyanis azt jelentik Marokkóból, hogy a francia Taza-hadoszlop állítólag a rossz időjárás miatt kénytelen volt visszatérni Abdel-Melekebe. A hadoszlop érzékeny vereséget szenvedett a fölkelőktől, akik több falut elragadtak a francia csapatoktól. Ugy látszik, hogy a franciák veresége igen nagy volt, mert Abdel-Melek, ahová a hadoszlop visszavonult, már

Tuniszban fekszik, száz kilométernyire a marokkói határtól. Keleti Marokkó egyelőre elveszett a franciákra nézve.

Magasak a sertéshus árák Aradon.

(Megromlott élelmiszerek a városi raktárakban. — Nyolcszáz ezer korona torgalom a Forray-utcai üzletben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 7.

Minden elromlik, minden tönkre megy! Ezt állapították meg a közéletmezési bizottság mai ülésén és nyomban meg is találták a gyögyyszerét a romlásnak, a tönkremenésnek. Egy új állás kell az élelmiszer üzletknél, egy igazgató, vagy pedig mint több szerénységgel határozatilag kimondották, egy raktárnok, aki háromszáz korona fizetésért vigyáz arra, hogy a burgonya, a bab, a hagyma ne kerüljön a szemét dombra.

Nem tréfa és nem gáncoskodás akar es lenni, de lehet nem szatírát írni arról az adminisztrációról, amely akkor szervezi a raktárnoki állást, amikor a burgonya vagon számára rothad és amikor a hagymának az árát le kell szállítani negyven fillérré, mert különben a Marosba kell önteni az egészet.

— Ha ez így marad, akkor zárjuk be az egész közéletmezési üzemet, fakadt ki keseredőn Bing Hugó — mert mindentünk elvesz, mindentünk tönkre megy. Mindenből többet szállítanak, mint amennyit a bizottság rendel és senki sincs, aki átvegye, senki sincs, aki gondolja.

A bizottság az elnöklő Zubor Andor tb. főigazgató javaslatára előterjesztést tesz a tanácsnak, hogy haladéktalanul állítson raktárost az üzletek élére, mert különben újabb nagy károsodás éri a várost.

Az első számú élelmiszer üzlet forgalmának, kezelésének felülvizsgálatát befejezte Exterde Kálmán háró helyettes főszámvevő és azt jelentette a bizottságnak, hogy 813,037 korona forgalmat ért el az üzlet. A számadatok és az üzletkezelés felülvizsgálására, továbbá a lettár elkészítésére Bing Hugó és Berta Tűsz bizottsági tagokat küldötték ki. A számadatok szerint az első számú üzlet hazna 1950 korona.

A sertéshusárak ma is öt korona 60 filléren állanak Aradon. Az elnök rámutatva arra, hogy az élő sertésért 3 korona 80 fillért fizetnek a piacon, időszerűnek tartja, hogy az árleszállításért a bizottság keresse meg a polgármestert. A bizottság így határozott. Miután Jób Béla árvaszéki h. elnök, aki a hatósági husszékot vezeti, bejelentette, hogy a vásárolt sertésekből már csak 11 darab van, a bizottság tudomásul vette, hogy a hatósági husszékot január hónap végén bezárák és megszüntetik.

Az elnök még jelentést tett a liszt- és kenyér-jegyek életbeléptetéséről, amiről lapunk más helyén írunk.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — 141

Franciaországban internált aradi édesanyját keresi.

(Ötvös Armin levele az Aradi Közlönyhöz.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 7.

Francia földön szenvedő magyar honfitársaink egyikétől érdekes levelet hozott ma Aradra a posta. A francia nyelvű levél, amelyet az internáltak levelezését őrző francia cenzura átengedett, egy aradi embernek édesanyja iránti aggodalmáról számol be és arra kéri az Aradi Közlönnyt, hogy juttassa el híradását egy aggódó anyához.

A levél még a múlt év november 11-én kelt és borítékján, papírozán a következő nyomtatott felíratot viseli:

Depot des Internes Civils.

Caserne Martrou.

Rochefort-sur-Mer.

Charente Inférieure.

Amből megtudhatjuk a polgári internáltak Rochefort-sur-Merben berendezett táborából, amely a Martrou laktanyában van, jön a levél. Borítékán ott van a rocheforti prefektura kék bélyegzője is a cenzurálás jeléül. A levélben Ötvös Armin aradi származású internált írja a következőket:

Az Aradi Közlöny szerkesztőségének

Arad.

Uraim. Meg van az a szabadságunk, hogy egy tetszésünk szerinti személy címére levelet írassunk. Mi ugyanis a háború következtében a franciaországi Rochefort-sur-Merben internálva vagyunk. Innen tízenöt hónap alatt többször írtam levél édesanyámnak erre a címre: Ötvös Mórné Arad, Vörösmarty-utca 2. A levelek egy részére, amelyek nem juthattak vissza hozzám, nem kaptam választ. Utolsó levelem azonban, amely 1915. május 2-án kelt, három hónappal később: augusztus 2-án visszaérkezett, azzal a felírással: „Inconnue“ (A címzett ismeretlen.)

Édesanyám husz év óta lakik Arad városában és nem hiszem, hogy a háború kitörése óta elköltözött volna onnan. Hogy megnyugtató és bizonyoságot szerezzek: augusztus 6-án azzal a kéréssel fordultam az aradi prefecture de Police-hez (rendőrkapitányság — írja egyetlen magyar széként a levélben Ötvös Armin) és édesanyám címe iránt érdeklődtem. Azóta eltelt három hónap, ami elegendő idő lett volna, hogy választ kaphassunk, de ilyen nem jött.

Az önök címére emlékezve és jóhiszeműségükre számítva kérem, hogy lapjokban tegyék közzé a következő hírt:

Ötvös Armin óras internált Rochefort-sur-Merben (Caserne Martrou) Franciaország kéri szüleit, adjanak hírt magukról.

Hiszem, hogy anyám, aki hosszú idő óta előfizetője lapjunktak, tudomást szerez erről a híradásról.

Nagy szolgálatot tesznek nekem ezzel uraim; azok az urak, akiknek édesanyjuk van, megértik: mi az, ha hosszú időn át fiu nem kap hírt anyjáról és anya a fiáról. Figyelmeségükért köszönetet mond és tiszteletéről, hála-járól, biztositja önöket: Ötvös Armin.

A levelet ime közzétettük és hihető, hogy eredményről számolhatunk be az édesanyjáért aggódó internált aradinak.

Bratianu birja a románok bizalmát.

(A kalandorpolitikusok alkonya. — Bolgár-román határc incidens.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, január 7.

A román kamarában elhangzott viták tudvalevőleg azzal végződtek, hogy a kamara óriási többséggel bizalmat szavazott a kormánynak.

Bukaresti jól informált körökben ennek a rendületlen bizalomnak, a mely a Bratianu kormánnyal szemben megnyilatkozott, azt a jogos jelentőséget tulajdonítják, hogy a román kormány eddigi külpolitikáját teljes népszerűség övezi és Románia egész lakossága teljes szívvel hálás Bratianunak, aki mereven elzárkózva a terroristák által követett kalandorpolitikától, megmentette az országot attól a rettenetes és soha jóvá nem tehető szerencsétlenségtől, hogy a központi hatalmakkal háborúba bocsátkozzék.

A kormány így kifejezésre jutott népszerűsége hozzájárul ahhoz, hogy a román kormány lépjen a Viitorul keményebb támadását intézzen a russ offi sajtó ellen, amelynek tulkapásait egyenesen példátlanoknak minősíti a világon. Mintán a kormánylap szigorú kritikát mond ennek a megfizetett sajtónak az üzemeiről, a következő jellemző sorokkal végzi:

— Különben is — írja — ezek az újságok egészen jelentőség nélküliek. Régebben, amikor az ország nagy nyilvánossága még nem volt fájékoztatva a valóságról a kamarában elhangzott nyilatkozatok által, akkor sem találtak visszhangra a különböző savarokban hálásni akaró tendenciák. Könnyen elképzelhető, milyen siralmas végük lesz most e kampányoknak, amikor az ország vezetői inkább, mint valaha az ország bizalmának részesei.

Különben a ruszofilok viselkedése már annyira megszokottá vált, hogy arra ügyet sem vetnek. Bratianu, a többség. Románia mezei a maga útján előre. A román kormány tegnap Bratianu miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsot tartott. Miután a miniszterelnök jelentést tett a kormány tagjainak különböző külpolitikai kérdésekről, főként pedig a balkáni helyzetről, a minisztertanács a pénzügyi kérdések megvitatására tért rá. Costinescu pénzügyminiszter jelentette azután, hogy a központi hatalmakkal kötött tekintélyes termény-ügyletek lényeges javulást fognak előidézni a büdgetben, a kereskedelmi piacon és az értéktőzsdén.

Azután azokat a rendezabályokat beszélték meg, amelyek a Bulgária részére szánt áruknak Románián való átszállítására vonatkoznak.

A romániai lapok sokat foglalkoznak most a bolgár-román dunai incidenssel, amelyről a következő felhivatalos jelentést adják ki.

Egy bolgár hajócska, a mely a Dunán mélymeréseket eszközölt Ruszcsukkal szemben, a román part közelében a román határőrkatonák azon felszólításának, hogy vonuljon vissza, nem engedelmeskedett. A román katonák ekkor figyelmeztetésük hatásosabbá tétele céljából többször a levegőbe lőttek, mire a bolgár hajó eltávozott a román part közeléből. Egy órával később egy osolnak közeledett a román parthoz, amelyre fehér zászló volt feltűzve és amelyben egy bolgár tiszt és hat bolgár katona ült.

A bolgár tiszt, Ivanoff Ivan, az 5. bolgár gyalogezred főhadnagya, azzal a megbízatással érkezett a román

partra, hogy a román katonák tüzelésének okát megtudja. Miután azonban a román határőrség parancsnokának nem voltak adott esetre instrukciói, ezek beszerzéséig a bolgár tisztet és katonáit letartóztatta. Rövidesen azután kiderült, hogy a bolgárok ártatlanok, az incidens egészen alárendelt jelentőségű, a mely kölcsönös félreértésből származott és a vizsgálatot ennek értelmében a bolgárok azonnali szabadlábra helyezésével nyomban be is fejezték.

A Lusitania „koronatanuja.”

(Vádak a clevelandi osztrák-magyar konzulátus ellen. — D. Ritter kalandjai.)

As Aradi Közlöny tudósítójáról.

Arad, január 7.

Amerikában valóságos járvánnyá lett, hogy kémeket izgatókat keressenek a központi hatalmak bevándorolt és ott élő alattvalóiban. A Wilson-féle „semlegesség” elmélete mindent megenged az entente híveinek, ezek szabadon gyalázkodhatnak, szabadon szállíthatják, gyártathatják a lészert, osztrák-magyar, vagy német ember azonban mindjárt „veszedelmes kém”, „rissztó izgató”, amint egvéni nézeteinek kifejezést ad. Es az entente, meg a trösztök zsoldjában álló sajtó rögtön bonvolult, diplomáciai kezektől lendített komplotot lát, ha egy-egy szélhámos, vagy kalandor — amilyen számos akad — a saját szakállára üzleteket akar csinálni.

Ilyen eset történt Clevelandben, ahol magát D. Ritternek nevező rejtélyes egvéniiséget tartóztattak le az amerikai hatóságok gyanús viselkedése miatt. A sárga-sajtó azonnal tombolva „Szenzációs osztrák-magyar kémkedés”-ről írt és a clevelandi osztrák-magyar konzulátus ellen intézett célszerű támadásokat. A Ritter-ügyről, amelyről Amerikában majdnem annyit és olyan hévvel írtak, mint akár a Lusitania, vagy az Ancona afférről, az igazat — mint az Amerikai Magyar Hírlap ma, nagy kerűlővel érkezett száma írja — Ludwig Ernő clevelandi konzul hozta nyilvánosságra. A konzul az amerikai felbérlet sajtó támadásaira kimerítő nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat azt bizonyítja, hogy a külképviseletnek nincsen titkolni valója. Bizonyítja azt is, hogy a kémhátszáratan a hatóságoknak is tárgyilagosabb szempontokból kell kiindulni. A konzul nyilatkozata így szól:

— Mult év telén D. Ritter az osztrák-magyar konzulátuson megjelent és kérdezősködött, hogy a magyar törvények szerint, hogy és miként lehet érvényesíteni. Később két találmányát ajánlotta fel az osztrák-magyar kormánynak, ingyen. Azt mondta, hogy régi hazájának akar szíveséget tenni és csak azt tartotta tenné megának, hogy bá'oru után, mint feltaláló érvényesíthesse jogát Ausztriában és Magyarországon. Az egyik találmány termézetes gázból készült gazolángyártásra vonatkozott, a másik valami folyékony türe. Ezeket a do'gokat — mint rendszeren szokás — szakértők által való megvizsgálata végett a washingtoni nagykövetséghez küldtük.

— Ezek után a konzul elmondja, hogy időközben D. Ritter eltűnt Clevelandból és a felesége segílyt kért. Ritterné elmondta, hogy férje bizonyos bírói rendelet folytán kénvtelen volt a városból távozni. Ritter később visszatért Clevelandba a anyagi támogatást kért. Vizsgálat alatt levő találmányaira

A román közhangulat változásának bizonyossága az, amit a Dreptatea ír: A konzervatív-párt vezetősége — írja ez a lap — tegnap értekezletet tartott, melyen felhatalmazták Marghiománt, hogy jelenjen meg a király előtt és tejtse ki, hogy a konzervatív pártnak az az álláspontja, hogy Románia nyilatkoztassa ki a központiakhoz való csatlakozását és javasolja a királynak egy új kabinet alakítását, amely nyíltan a központiak melé állana.

kapott is némi előleget. Ritter később annak a bizonyítására vállalkozott, hogy a Lusitania felrobbantásáért közvetve az angol tengerészeti attasé, Gaunt kapitány felelős.

A találmányok nem váltak be. Ritter csak pár száz dollárt kapott a konzulátustól. „Ha Ritter ezeket költött” — folytatja a konzul — „a pénzt csak a másik oldalról kaphatta.” A konzulátus sem Ritter D-től, sem senkitől soha nem vásárolt semmitéle eskü-alatti vallomást.

Az amerikai lapok ugyanis ilyesmivel is gyanúsították a konzulátust. D. Ritter a konzulátus ügyvédje előtt felmutatott egy eskü alatti bizonyítványt, amelylyel a fentemlített Gaunt kapitány és az angol nagykövetség hivatalnokai Barclay és a New-York Worldnak német, magyar és osztrák diplomaták és konzulok elleni hiszsjája közötti összeköttetést akarta igazolni. Ebben az eskü alatti vallomásban meg volt írva, hogy az ilyen kampány folytatásáért az angol kormány vagy angol titkos szolgálat a New-York Worldnak 75000 dollárt ígért.

Hogy ezek a ténvek igazak-e vagy nem, lehetetlen volt meghatározni, de az illetékes hatóságok utána járhatnak és akkor vagy ez sül ki, hogy Ritter szándékosan hazudott, vagy az, hogy a meseje igaz. Mi engedékenyek vagyunk és a Worldot a kétely kedvezményében részesítjük. D. Ritter soha sem volt a konzulátus hivatalnokai (amit egyes amerikai riporterek állítanak), sem azazal összeköttetésben nem volt, de feltehető, hogy az angol titkos szervezet, vagy az angol alkonzulátus, vagy az angol tengerészet szolgálatában állott és ezt a feltevést bizonyítékokkal lehet támogatni. D. Ritter más mesét is talált ki erről, hogy a német osztrák akarták vele megöletni... de ez a mese is, mint sok más, csak háborús süllelenségnek minősíthető.

D. Ritter egyike a háboru azon kőtyegosainak, akik igen sokan vannak s az erkőcsi betegek közé tartozik: Az osztrák-magyar konzulátus örömét fejezi ki a felett, hogy ezt az ügyet szagról-végre megvizsgálják, mert a vizsgálat kideríti, hogy ki áll annak az állandó bajszának a háta mögött, amely arra való, hogy az osztrák-magyar és német külképviseletet meggyanusítsa.

Ritter még mindig a megyei börtönben ül, mivel nem igen jelentkezik az 5000 dolláros jóállító és egvére-másra újabb meséket állítja hallgatóit: beszél mindenről, összeesküvésekről, gyilkossági merényletekről, híres találmányokról, csak igazat nem mond.

Horthy kapitány Szalay Péter haláláról.

(A Novara parancsnokának levele. — Nagy vitézségi érem a hős aradi fiunak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7.

Pár hét előtt beszámoltunk arról a szomorú hírről, hogy Szalay Manó aradi nagytrafikos fia, Szalay Péter, aki a Novarán szolgált és annál az emlékezőes hősi tetténél, amikor a dicső cirkáló San Giovanni di Medua ellen sikerült támadást intézett, életét vesztette. Hősi haláláról Horthy Miklós, a Novara nagyszerű parancsnoka, maga értesítette Szalay Manót. A fiát gyászoló édesapa azzal a kéréssel fordult Horthy kapitányhoz, hogy tudassa őt fia halálának körülményeiről. A cirkáló parancsnoka készséggel és szeretettel tett eleget a kérésnek és Szalay Manónak a következő sajtóközleményben írt levelet küldötte:

„Novara” 1/1—1915.

Tekintetes Szalay Manó urnak Aradon.

Levelet megkaptam, azonban máig nem válaszolhattam, mert három hétig innen a *Novara* bizonyos elővigyázatossági okokból nem indult postá. Mindenek előtt tudatom hogy szegény hősi halállal kiemelt fiát *Ő Felsőcsé* az első osztályú vitézségi éremmel tüntette ki, mellet annak idején meg fogok küldeni. Többi megmaradt holmiját — miután commissionall átnéztük — legjobb barátia, Bauer Boos-

manns maast Art. Instr., vette át és fogja megküldeni.

— Min hogy San Giovanni di Medua-ban a montenegrói bateriak nagyon hevesen tüzeltek ránk, az összes legénységet, kivéve az önkéntes legénységet, fedélzet alá költöttem a páncél oltalmába. Ezek között volt fia is. Ő azonban mint Divisionstührer úgy látszik meg akart győzödni, hogy emberei közül nem maradt-e fenn valaki és feljött a Vorkastell alá. Abban a pillanatban esapott be egy ágyú löveg és a hős oldalát átfurva fejét összezúzta, aztán a Bonstmann kabinján áthaladva explodált. — Az megnövekedésül szolgálhat, hogy szegény fia egy pillanatra sem szenvedett. Miványunk kedvence és büszkesége volt, eltekintve szolgálati kvalitásaitól, veretlen football legénységünk vezérjátékosa, kis amateur zenekarunk primása és alkalmazkodó vig természetével a Novara öröme volt. Sírjáról, sírkövével gondoskodni fogok. Nyugodjon békével az Urban III —

Tisztelettel Horthy Miklós,
a Novara parancsnoka.

Szalay Manó gyászában és bánatában meghatározott részvétellel osztozik a Novara parancsnoka és szép levele maradandó emlék lesz Szalay Péter vitézségéről.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat. Eötvös Károly dr. népies énekes játéka „Böthök uram szerencséseje” újdonság, először.

* Lábass Juci fellépései szokatlan szenzációként hatottak az aradi közönségre. Itt nem volt divat soha sem a primadonna-kultusz, azt mondják az aradi közönség nehezen melegszik fel, nem elég egy pár olcsó trükk, néhány ellenállhatatlan mosoly ahhoz, hogy tomboló siker legyen az eredménye, sokkal többet kívánnak itt a színházban, az a bizonyos átlag néző, amely másutt már ugynevezett lármás sikert eredményez, nálunk a karzat közönségét is hidegen hagyja. Ha valakit az aradi közönség a kegyeibe fogadott, ha valakit hatszor hiv egymásután a lámpák elé, mint ma este Lábass Jucival tette, az nem mindennapos művész talentum. Zsufolt ház nézte végig fellépéseit, nemcsak ünneplők valóféggel minden este, hanem szeretettel, magértó várakozással lesték minden mozdulatát. — Meghódította a közönséget, mondja a sablon, Lábass Juci sikere több ennél, megszerette magát a közönséggel. Utolsó felhívására kabarét rendeztek jó és rossz számokkal. Nagyon unalmas volt a Pardon, — Isten bocsásson meg jobb szóra hivatott írójának, — kedves bájos kis operett volt Lehár „Tüzhercege,” főszereplők Lábass Juci, Győző, Járny voltak. Annyi kedvességet, sikket, temperamentumot régen láttunk, mint a művésznőnél. Óriási sikere volt. Győző ötletes, elegáns kancsillárja és Járny ügyes hercege nagyon tetszett. A kabaré számaiból nagy sikere volt Ligeti Margitnak és ismét Győzőnek. Barics szépen énekelte egy dalt. Lábass Juci még egy szeriós dallal és egy táncos duóval tette melegebbé, a zajos ünnepléstől hangossá, az estét. (W. K. dr.)

* Hangverseny a Vörös Félhold javára. Mint már jeleztük, f. hó 15-én szombaton este 8 órakor lesz a Vörös Félhold javára rendezendő filharmonikus hangverseny, mely egyre nagyobb szabásúnak ígérkezik. Burián Károly szász kir. kamarazenekesen, a jelenkor legelső Wagner-énekesén kívül, akét Dioniz Ozkár fog kísérni, fel fog lépni az Aradon már részlete nem hallott kiváló hegedűművész, Weiz Magda, akire tavalyi budapesti stb. sikerei után méltán kiváncsi az aradi zeneérett közönség. Kísérője Vas Sándor, a Lipcséből katonai szolgálatra hazajött kiváló pianista, önálló zene-számot is fog előadni. Bevezetésül és befejezésül pedig a zenekar fog határos darabokat játszani. Tekintettel a rendkívüli érdekűsére, jegyek csak hétfőig levezethetők elő, azonnal csak vásárolhatók 8—1 korona árban Scherhag H. és Fia cégnél (Andrássy-tér 14.)

* A Gyöngyvirág kisasszony. Dr. Baity—Köpf operettjének kottafüzetei Bárd Ferenc budapesti cég kiadásában megjelentek és Aradon is kaphatók.

* A színház hírei. *Beöthök uram szerencséseje* Eötvös Károly népies játéka az a bemutató estéje, igazi színmagvar zamatos-sággal megrajzolt alakok vonulnak egymás után a színr, kik mindvégig a legjobb ban-sulatban tartják a közönséget, az újdonság, mely a fővárosi színházban nagy sikert aratott, bizonyval nálunk is a legnagyobb sikert fogja meghozni. Vasárnap előadások. Vasárnap délután 3¹/₂ órakor mérsékelt helyvárakkal Lehár páratlan szépségű operettje a *Herceg kisasszony* kerül színrre, este pedig megismétli a társulat *Beöthök uram szerencséseje* újdonságát.

* Vasárnap az Erzsébet mozgószínházban két szenzációt kelte sláger kerül bemutatásra. Az egyik „A varázsdal” egy igen szép, mekapó és tartalomos társas mi dráma 4 felvonásban, a másik „Civilben” című szellemes, egy minden ízében aktuális katonai vígjáték sláger 2 felvonásban. Legközelebb *Egy rezervista álma* című hazafias háborus

sláger kerül bemutatásra, amelynek a prólogusának az elmondására sikerült Vadnai Károly fővárosi író szerződésünkre, aki a darab részleteit előre fogja a közönséggel megismertetni. 171

* A Vörös Kereszt és Kölcsey-Egyesület vasárnapi jótékony délutánja, amelynek jó-vedelmét felerészben az aradi Vöröskereszt, felében Aradfalva kapja, a következő műsorral kezdődik január 9-én délután 5 órakor a kulturpalotában:

1. Háború versek. Irta és felolvassa Szabolcska Mihály,

2. Hogyan tesszük munkaképesé a rokkantakat. Előadja: Horváth Mihály dr. egyetemi magántanár (Mozgóképekkel és természetben történő bemutatásokkal).

3. Györi Géza háborús verseiből szaval Szalay Antal.

Az előadásra 3, 2 és 1 korona jegyek válthatók a Scherhag H. és Fia cégnél és az előadás előtt a pénztárnál.

* Asta Nielsen-peremier az Apolló-színházban. A régi Asta Nielsen premierek emlékei tértek vissza ma este az Apolló-színházban. Az idegesen finom arcú mozistár, hosszú visszavonultság után, ismét gyönyörűséggel élvezhettük a jólesőleg tapasztalhattuk, hogy a régi Asta Nielsen esodás művésze semmivel sem konott meg annak megváltása ma is olyan fényes, mint annak idején, amikor az egész kulturvilág visszhangzott a nevétől. A pompás s töltött szellemes vígjáték költés szerénységben lebilincselő egyénisége nagyszerűen érvényesült s alakításával valóféggel megával ragadta a publikumot. Az utolsó helyig megtelt nézőtér zajos tapsa kísérte Asta Nielsen fellétét. A műsor többi számai is elsőrangú képékből vannak összeválogatva. Az utolsó mérkőzés izgalmas drámát hoz elénk, mely a viharzó tengeren játszódik le. „Az oroszánvádsz” című vígjáték sikerét pedig a Nordisk-filmgyár márkája biztosítja. A hadiápek is nagy tetszés-arattal. A grandiózus új műsort még szombaton és vasárnap vetíti az Apolló-színház. 3.

* A sötét múlt. (Detektív-szenzáció az Urániában.) Az a héli irodalmi események után a színház egy elsőrangú detektívjátékot írtott műsorába, gondosan ügyelvé arra, hogy ez is olyan nézős legyen, mint a hét többi műsora. A dráma nem való a rémdrámák közé, csupán egy érdekes cselekménynek érdekfevítő feldolgozása. Egy postarablás történetét mondja el köztük és azt, miként kíséri ennek a bűnnek az átka a tettest az egész életén át és hogy a lidérvonástól még akkor sem tud szabadulni, amikor a bűn már mindeki által feledve van. A sors igazságos keze kegyetlenül büntet. Amikor a rabló házában az öröm és boldogság tetőpontján van akkor leplezik le multiát és a sötét letörik, mint egy gyenge fűvelap, ha a fődre esik. — *Hisorsolt férfi*, az évad lelkítőbb hőszata, mely az Orniában sorozatos előadásokat ért el, legközelebb az Urániában kerül bemutatásra. 5

* Egy rezervista álma. Ziehrer világhírű zeneműve után készül óriási háborus sláger legközelebb az Erzsébet-mozgóban. 171

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, vagy a lakhelyváltoztatást ugyszintén lapmegrendelést, avagy lerendelést mindenkor a kiadó-hivattalal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapki-hordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

A besszarábiai készülődés kudarca

(Osszeomlott orosz offenzíva. — Orosz határszéli intézkedések a románok ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Bukarest, január 7.

Carp Péter lapja, a Moldova írja ezeket az érdekes sorokat:

A besszarábiai csapatösszevonások titka immár kiderült. Az oroszok offenzívát akartak kezdeni Bukovina ellen, hogy ezáltal a központi hatalmaknak a Balkánon operáló hadseregeit visszavonulásra kényszerítsék. Dacára azonban hatalmas előkészületeiknek és csapataik nagy számának, amelyeket azért összpontosítottak, hogy tervüket minden áron keresztülvigyék, az orosz offenzíva az osztrák-magyar-német hadsereg jobbszárnya ellen siralmasan összeomlott.

Ezen legújabb orosz vereség igen nagy jelentőségű azon oknál fogva, mert ha az orosz terv sikerül, a Balkánon harcoló központi seregek háta erősen tenyegelve lett volna. A központiaknak vissza kellett volna vonulniuk és a Szalonikiben összpontosított entente csapatok magukhoz ragadhatták volna az offenzívát. Ennek első következménye pedig az lett volna, hogy az összeköttetés a központi hatalmak és Bulgária-Törökország között veszélybe jutott volna.

Immár szétosztott tehát az angol-franciák utolsó reménye is, hogy azt az egyetlen pontocskát, amelyet a Balkánon még bírnak, ne kelljen üldözötten elhagyniuk.

A bukovinai határharcok a román minisztertanácsban.

Bukarest. A Bratianu miniszterelnök lakásán tegnap este megtartott minisztertanácsban folyó ügyeket intézték el. A minisztertanács tudomásul vette továbbá azon hivatalos jelentéseket, amelyeket a bukovinai határról küldöttek a román hatóságok. A határmenti román parancsnokságok új rendelkezéseket kaptak a határ szigorú őrzését illetően.

Oroszország elzárta Besszarábiát Romániától.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik Tulceaából:

Az odesszai kormányzó tábornok rendeletben tudatja a besszarábiai lakossággal, hogy azt, akire rábizonyították, miszerint megkísérelte rejtett úton a romániai határ átlépését, valamint azt is, a ki megkönnyíti a Pruthon való átkelést, 3000 rubel pénzbírsággal és három havi elzárással büntetik.

A rendelet ellen vétőket a fentebbi büntetésen kívül bizonyos időre Szibériába száműzik.

Orosz intézkedések a román határon.

Bukarest. Tulceaából jelentik a bukaresti lapoknak: Azt a két esernyőt, amelyeket az oroszok nemrég építettek Patlageanca romániai községgel szemközt, hatalmas reflektorokkal

rendezték be, amelyekkel minden éjjel megfigyelik a romániai partot.

Bukarest. Bazarcikból jelentik tegnapi kelettel a bukaresti lapoknak:

Tegnap két orosz hadihajó, amelyek a nyílt tenger felől érkeztek, behajóztak a Karapatschka talu előtti román vizekre. Itt egy román vitorlást találtak, amelyet megmotoztak. Délután fel 3 órakor az orosz hadihajók egyike üldözébe vett két vitorlást, amelyek közül az egyiket utolérte és a nyílt tengeren elsüllyesztette. A másiknak sikerült román kikötőbe menekülnie. Ennek az üldözésében az orosz hadihajó öt-hat kilométernyi távolságig megközelítette a román partot.

A görögök hazautaznak Oroszországból.

Bukarest. Jassyból jelentik a bukaresti lapoknak:

Két nap óta számos Oroszországból érkező görögországi alattvaló folytatja útját az itteni vasúti állomásra hazáig felé.

Merlehet, hogy a görög alattvalók hazatérése a jelenlegi görögországi eseményekkel áll összefüggésben.

Miklós cár nem várta be az „áttörés” sikerét.

(Az orosz meglepetés. — Pau tábornok a főhadiszálláson.)

závirati tudósítás.

Bern, január 7.

A Temps katonai kritikusa írja: — Bár az orosz hivatalos jelentések mitsem említenek a Bukovina határain levő harcokról, kétségtelen, hogy azoknak napról-napra nagyobb fontosságot kell tulajdonítanunk. Valószínű, hogy az orosz seregek, melyeknek Bulgária ellen kellett volna menniük, előre elkészített terv végrehajtásán dolgoznak. Oroszország most nemcsak az ellenségnek, de szövetségeseinek is meglepetést szerez. Franciaország folyton azon töprengött, miképpen támadhatná meg a dunai orosz seregek a bolgárokat, Románia semlegességének megsértése nélkül. Ugy látszik, hogy az orosz támadás ezen a vonalon remél sikert.

A Kölnische Zeitungnak jelentik Bukarestből: Az itteni lapok predeáli forrásból azt jelentik az új orosz offenzíváról, hogy a főtámadást, amely Csernovic irányában folyt, ötven órás tűzérési tevékenység előzte meg, amelyben négyszáz ágyú okádta a tüzet az osztrák-magyar állásokra. Az orosz főhadiszállás most Mohilevben van, ahol maga a cár időzött s kíséretében volt Pau tábornok is. Közben Miklós cár, mint Carskoje-Szelóból jelentik: a frontról

visszaérkezett palotájába. Nem várta be a nagy eseményt: az offenzíva eddig kétségtelen kudarca. Az osztrák-magyar haderő, úgy látszik, elegendő nagy, mert ellentámadásokra is vállalkozik.

Az új főispánok üdvözlése

(Az aradi kereskedelmi kamara Kintzig Jánoshoz és Baross Ferenc dr.-hoz.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 7.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara a most kinevezett aradi és aradmegyei főispánokhoz üdvözlő iratot intézett. A kamara Kintzig Jánoshoz Arad város főispánjához a következőkben fordul üdvözlésével:

Az alulírott kamara a legőszintébb örömmel értesítve elielve értesült a Méltóságodat ért ama kitüntetésről, hogy a király őfelsége Arad város főispánjává legkegyelmesebben kinevezte. Méltóságos Főispán Ur eddigi gazdasági és társadalmi tevékenysége jogos reményt nyújt nekünk arra, hogy az általunk képviselt polgárság védelmében és általában a város közgazdasági energiájának fokozása érdekében kifejtendő működésünk nemcsak megballagásra talál Arad legelső közjogi fórumánál, hanem Méltóságod szerföltt értékes támogatását is lesz szerencsénk élvezhetni. Hogy ez óhajunk valóra válik, arra garanciának tekintjük mi Méltóságos Főispán Ur ritka értékű egyéniségét, azt, hogy a város polgársága körében évtizedeket töltött el ismeri bajunkat és már eddig is szűkebb hatáskörében számos alkalmattal mutatta meg a segítség iránt való komoly jóakarátát. Bizton hisszük, hogy a jövőben sem zárkózik el Arad lakosságának, közintézményeinek, így az alulírott kamarának jogos törekvéseiben való támogatása elől. E reménységtől eltelve van szerencsénk Méltóságodat legszívélyesebben üdvözölni.

Baross Ferenc drt., aradmegyei főispánt a következőképen üdvözlötték:

Az alulírott kamara őszinte örömmel értesült arról, hogy őfelsége Méltóságodat nevezte ki Aradmegye főispánjává. Az a körülmény, hogy kerületünk legnagyobb vármegyéjének élére ismét kiváló képességekkel rendelkező, a komoly munkát nagyra értékelő, energikus, példásan köteleességtudó és a lakosság minden rétegét egyformán megbecsülő férfiú jutott, reményt nyújt nekünk arra, hogy a törvény által gondjaira bízott polgárság érdekében kifejtendő társadalmi tevékenységünk Aradmegye kormányzó székében is jóakarattal megértésre talál. Amidőn a legteljesebb tisztelettel van szerencsénk a Méltóságos Főispán Ur vezetés alá került nagytekintetű vármegye közigazgatási szerveinek közgazdasági ismereteinket és munkásságunkat felajánlani, egyáltalán bátrak vagyunk Aradmegyétől közérdekű működésünk számára ugyanazt a készséget kérni, mint amelyben kerületünk többi törvényhatóságai részesítenek bennünket és amely hoaszú éveken keresztül lehetővé tette az erőnknek oly módon való szövettműködését, hogy az az általunk képviselt társadalmi osztályoknak is javára szolgált. Abban a reménységben, hogy óhajunk Méltóságos Főispán Urnál örvendtes visszhangra talál, a legőszintébb melegséggel üdvözljük.

Nem kell otthon sütni a kenyeret.

(A vármegyében egyelőre nem lesz kenyérfegy. — A belügyminiszter utasításai. — Bejöhethet Aradra a pécskai kenyér.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7.

Ma megérkezett Arad város közönségéhez a belügyminiszternek részletes utasítása a kenyérfegyeket országosan életbeléptető kormányrendeletre és Varjassy Lajos polgármester, aki az új és nagy felelősséggel járó rendszert az életbe állításra köteles, január tizedike előtt még egy hirdetményt fog kiadni, amely az összes véglegesnek tekintendő intézkedéseket tartalmazza.

A közéletmezési bizottság mai ülésén Zurbor Andor th. főjegyző, aki a Budapesten tartózkodó és a földművelésügyi miniszteriumban a tengeri ellátás kérdésében tanácskozó Lócs Rezső helyettes polgármester helyett elnökölt, bejelentette az eddig történeteket és javaslatot kért a bizottságtól a vendéglősök és kávéosk ellátására.

A bizottság nem határozott semmit sem, hanem azt adta tudtára a főjegyzőnek, hogy egyik-másik jegykiosztó bizottságnál gorboskodnak a jelentkezőkkel. Az elnök megígérte, hogy újból utasítja a bizottságokat az udvarias bánásmódra.

A miniszteri utasítás egy eddig teljesen ismeretlen és az aradi közönség életében nagy hatással bíró helyzetet statuál és ezért az életmezési bizottság kérdés alakjában felvetette, de meg nem oldotta, ezek a problémának számát szaporította. A kenyér-fegy rendszer ugyanis a vármegyékben nem lép életbe január 10-én, mondja a miniszter, hanem csak akkor, ha a községekben a lisztkészleteket összeírják. A városi rendszer pedig úgy készült, hogy a vármegyével egyöntetű megállapodás lesz, hogy az Aradra jövő ember a kenyérfegyével itt kenyeret kaphasson.

— Mi történik ezek után a pécskai kenyérsütőkkel? bejöhethet-e Aradra, árúsi-halnak-e itt kenyeret? kérdezték a bizottsági tagok.

— Ha a főszolgabíró beengedi, akkor mi nekünk semmi kifogásunk nincs ellene, hogy itt kenyeret árúsihalnak felte a főjegyző, azonban az a kérdés, hogy miből sütnék majd kenyeret. Míg a város és megye meg nem állapodtak, addig erre határozott választ nem adhatok.

Most már haladéktalanul el kell rendelnie a polgármesternek az összes háztartásokban a lisztkészletek összeírását és pedig kivétel nélkül azokat is, amelyeket a lakosság a malmoknál szerzett be. Az összeírásnak pontosnak kell lennie, mert a bejelentéseket a pénzügyőrség őrzi ellen.

A készletekből mindenki annyit tarthat meg magának, amennyi 1916. augusztus 16-ig elegendő, a többit át kell adniok a Haliter-mény részvénytársaságnak a maximális áron.

A liszt és kenyér árúsihalásával foglalkozót, mint ismeretes, csak igazolványok ellenében szolgáltathatnak ki lisztet, vagy kenyeret. A polgármester elrendeli, hogy ezek a birtokokban levő, vagy birtokukba kerülő lisztkészletekről nyilvántartást vezessenek, melybe úgy a készletnek minden növekedését, mint annak minden apadását feljegyezzék.

Kötelezi továbbá az árúsihalokat arra is, hogy minden eladásnál a liszt, vagy kenyér-igazolvány megfelelő szelvényét bevonják, összegyűjtsék és az összegyűjtött szelvényeket

a hatóságnak elszámolják, majd árúsihalok adják meg azt a mérleket is, amelyek az árúsihalok által letűtött árúsihalok utabbi készlettel ellátni lehet. Az első ellátást illetően a polgármester úgy intézkedett, hogy az az elárúsihalos rendes forgalma átlagának feleljen meg.

A miniszter elrendeli, hogy a kenyér kiszolgáltatás szempontjából a vendéglősök, szállodások, kávéházak és a kifizéseket árúsihaloknak kell tekinteni és ezért ezek is első ellátmányban részesítendő, azaz csak akkor lesznek kötelesek a bevont kenyérfegynek megfelelő lisztet, vagy kenyeret vásárolni, ha a polgármester ezt külön rendeletben megparancsolja. Ez akkor történik meg, ha a hatóság a lisztkészletek összeírását végrehajtotta. Azonban eddig az ideig is kötelesek a vendéglősök a kenyérfegynek megfelelően egy vendégnek 84 gramm kenyeret a szelvénye ellenében kiszolgáltatni.

A miniszter megengedi, hogy azok, akik lisztkészlettel bírnak és ezért liszt és kenyérváltványt nem kaphatnak, azért mégis vásárolhassanak kész kenyeret. Ez azért fontos, mert igen sok háztartás van, ahol van fehér liszt, de nincs kenyérliszt és ezért a péknél, vagy kenyéresnél vásárolják a kenyeret. — A miniszter a helyi hatóságokra bizza a lepraktikusabb megoldásnak a megállapítását, azonban tájékoztul megjegyzni, hogy az ilyenek részére megfelelő feltételek mellett (például a megfelelő lisztkészletnek a hatóságnak rendelkezésre bocsátása) a csak kenyérfogyasztásra szóló részleges igazolvány kiszolgáltatása ellen nincs észrevétele.

Egy másik lehetőség az, hogy a vendéglősök kötelezik annak eltűrésére, hogy a vendég az üzleti helyiségben saját, magával hozott kenyerét fogyaszthassa.

A miniszter közül egy liszt- és kenyérfogyasztási jegymintát is az utasítás mellékelte. E szerint a hét napra szóló jegy négy szelvényre van osztva, ami a reggeli, ebéd, uzsonna és vacsora alkalmával elfogyasztandó kenyérmennyiségnek felel meg. Egy szelvényért 84 gramm kenyeret, vagy 60 gramm lisztet, egy napra tehát 336 gramm kenyeret vagy 240 gramm lisztet lehet vásárolni vagy fogyasztani.

A jegy előre be nem válttható, tehát nem szabad négy jegy alapján az egész heti szükségletet bevásárolni vagy kiszolgáltatni. A jegy másra át nem ruhátható.

A polgármester csak később dönt, hogy a miotának megfelelő, vagy pedig másfajta jegyeket léptet-e életbe.

Az „Aradi Közlöny“-t összes harctereinken olvassák. Levelezünk az „Aradi Közlöny“ apróhirdetése útján hozzátartozókkal. Biztosabb, mint a küldött tábori lap, mely könnyen elkallódhat, míg a több példányban odaérkező „Aradi Közlöny“ a harctereken közkezen tarog és így az üzenet teitétienül rendeltetési helyére jut. Ezzel megnyitjuk az „Aradi Közlöny“ tábori postáját. A legkisebb üzenet díja — 15 szög — 60 litér.

VÁROS ÉS MEGYE

Arad város közigazgatási bizottsága ma rendes havi ülést tartott Varjassy Lajos polgármester elnöklété mellett. A bizottság ülésén Angel István dr. főjegyző bejelentette, hogy a tegnapi rendkívüli közgyűlés Múlek Lajos dr., Nemess Zsigmond dr., Parecz Béla dr., Róbitsék Ágoston dr. és Müller Károlyt újra megválasztotta a közigazgatási bizottságba. Ezután az új tagok letették az esküt, majd az albizottságok megválasztására került a sor. Angel dr. indítványára a bizottság minden változtatás nélkül az albizottság múlt évi névsorát fogadta el az évre is. Elhatározták még, hogy mint a múlt évben, úgy az idén is minden hónap 7-én délután négy órakor tartani a bizottság üléseit. Ha ez a nap ünnep, vagy vasárnapra esik, akkor az ülést másnapon fogják megtartani.

Aradmegye ötszázhetven hadiárvája. Arad vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán elnöklété alatt rendes havi ülést tartott, melyen csakis kisebb közigazgatási adminisztrációs ügyek kerültek tárgyalásra. Az ülésen Nachtnébel Gyula árvaszéki elnök az árvaszék múlt évi működéséről tett jelentést, melyben érdekes az, hogy a megyében a hadiárva szám 578-ra szaporodott, vagyis Aradmegyéből ennyi családapa halt hősi halált a harctéren. Ezek közül 564 gyermeket az anyjuknál, nyolcat nagyapjuknál és négyet nagyanyjuknál helyeztek el. — Tárgyalás alá került a bizottsági ülésen a penkoti hadiszolgáltatást végző gazdák kártérítési ügye is, melynek nagy részét a közigazgatási bizottság már a múlt ülésen letárgyalta. Nyolc kártérítési keresetnél a katonai hatóság új tárgyalást javasolt, hogy a községi bizottság a tárgyalásokon inkább részletezze a gazdáknak a hadiszolgáltatás alatt történt kárait és az ezekért járó követeléseket. A községi bizottság megtartotta az új tárgyalást és a mai közigazgatási bizottság ülésén Gursch Albert százados és Helmeczy József huszárfőhadnagy bejelentették, hogy hozzájárulnak a gazdák kártérítési igényeinek kielégítéséhez.

Hólyagos himlő Mária-radnán. Aradvármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén Borsos Béla dr. megyei főorvos bejelentette, hogy Mária-radnán a hólyagos himlő járvány még nem szűnt meg teljesen. Eddig negyvenkét megbetegedés fordult elő, közülük tizenkettő halálos kimenetelű volt. Most tizenegy beteg van. A betegség terjedése miatt a legszigorúbb védintézkedéseket kellett foganatosítani és így Mária-radnán község lakóira kényszer-oltást rendelt el, amit már végre is hajtottak. Egyéb-ként a megye közegészségügye múlt évben kielégítő volt. — Arad város közigazgatási bizottságának mai ülésén Tisch Mór dr. hatósági főorvos a város közegészségügyéről tett jelentést, mely szerint az elmúlt hónapban Arad közegészségügyi viszonyai rosszabbodtak. A múlt hónapban 238 egyén halt meg, 154 helybéli, 84 idegen és 65 internált. Bejelentette a főorvos azt is, hogy a városban kiütéses tifusz járvány ütött ki. Hét megbetegedés történt egy halálalal. A várat a járványbizottság vezetője alá helyezte és elzárta. Ezenkívül öt hólyagos himlő megbetegedés is történt Aradon, három katonán és két internálton állapították meg ennek a kórnak csiráit. A szükséges védintézkedéseket végrehajtották. December 31. óta sem újabb kiütéses tifusz, sem hólyagos himlő megbetegedés nem fordult elő.

Vigasztalan az entente balkáni helyzete

(Mikor kezdődik az offenzíva Szaloniki ellen. — A bolgárok harcai Albániában.)

— Távirati tudósítás. —

Athén—Milánó, január 7.

Az alsóházban Cornwall megkérdezte, vajon az entente diplomáciai helyzete Görögországban a választások óta megváltozott-e és kielégíthető-e. Lord Cecil a kormány képviselője a következőket mondotta:

— Allg bízhatom, hogy az entente-nak oka lenne az állapotot kielégítőnek tartani.

A Corriere della Sera-nak jelentik Szalonikiból: A bolgárok és a németek még egy helyen sem léptek át a görög határt. A bolgár védelmi állásokat készítik. A bolgár offenzívát hosszú időre kizártnak tartják, de az entente is alig gondol belátható időn belül offenzívára. Péter király négy napig itt tartózkodása óta még nem hagyta el lakását. Legközelebb manifesztumot bocsájt ki, melyben a szerb népet felhívja, hogy tovább is harcoljon az entente oldalán.

Ugyancsak a „Corriere“ jelenti Athénből, hogy ott biztos formában portálják azt a verziót, hogy a görög kormány nem fogja elhagyni a bolgár seregeknek görög területre való hatolását, ha Ausztria-Magyarország, Németország, Bulgária és Törökország ígéretet tesznek, hogy Görögország területi integritását biztosítják és az ellenségeskedések megszűnése után teljesen visszaszolgáltatják Görögországnak az ideiglenesen elfoglalandó területeket és kárpótolják a háború okozta pusztításokért.

Az entente szeretné csapataihoz vonni a szerb csapatokat is. Szalonikiból jelentik erre vonatkozólag a bukaresti lapoknak:

A 100,00 emberből álló szerb hadseregnek Albániából Szalonikiba lendítő átszállítását illetőleg még semmiféle határozatot nem hoztak. A négyesszövetség vezérkarai ebben a tekintetben nincsenek egy véleményen. Olaszország azt kívánja, hogy a szerb hadsereg maradjon Albániában és támogassa az olaszok akcióját, a franciák és angolok pedig azt kívánják, hogy a szerbek jöjjenek Szalonikiba a balkáni front megerősítésére.

Az országukból kivart szerbek futásáról és szavaráról a Tribune de Genève római levelezője ezeket írja: Minden olasz kereskedelmi hajó, mely az Adria olasz kikötőit érinti, tele van szerb menekültekkel, akik Valonát vagy Durazót elérve, Bindisiba, Bariba és Messiába igyekeznek. A szerb vezérkar és a kormány egyelőre Szkutariban marad. Egy Bariba érkezett szerb képviselő a következőket mondta:

— Ha a szkupatina Olaszországban ül össze, ennek beláthatatlan következményei lesznek. A katonai forradalom még azt is elpusztítaná Szerbiában, ami talán még menthető. Ezért kell a kormánynak a vezérkar közelében maradnia a ezért időzik Sándor trónörökös is a szerb vezérkarnál.

A Szaloniki körül várható harcok kezdetét az entente már közeledni érzi. Erre vall az a jelentés, amelyet a „Corriere della Serra“ kapott Szalonikiból: A szerb határvonal fölött husz francia repülő jelent meg és negyvennyolc óra óta kémlelik a bolgár és német erők összpontosítását. A franciák és angolok sáncaik mögött, melyek ivformában nyulnak a vasutvonalról nyugatra és Kukustól keletre, teljes biztonságban érzik magukat. Jelenleg kétszáz ezer emberük hatalmas ágvuparkkal és nagy municiótömegekkel szinte óhajtja az ellenség támadását.

A Corrierenek táviratozzák Athénből: A hangulat kezd nyugodtabb lenni a görög fővárosban. Feszült érdeklődéssel várják az entente-kormányok válaszákat. Azt hiszik, hogy amint megérkezik a szövetségesek válasza a görög kormány tiltakozására, a központi hatalmak megkezdik akciójukat Szaloniki ellen.

Szaloniki védelméről az entente katonai lapjai ezeket írják: Római tudósítónk több ízben beszélt Castelnau tábornokkal a szaloniki expedicióról. A francia vezérkar főnöke többször így nyilatkozott:

— Szalonikiban vagyunk és onnan semmi szándékunk eltávolítani. A védelmi vonalak egyenesen elragadók.

Az újságíró szerint a szövetségesek hadvonalai félkörben vonul el a Vardartól az Orfona-öböl és körülbelül ötven kilométer kiterjedésű, melyet a Langanza- és a Beszvik-tó nagyrészen természeti védelemmel látnak el. A hadvonal előtt nagy mocsaras völgy terül el, mely a támadóknak sehol nem nyújt védelmet. Északra Kerrani heilmei emelkednek, délre Szaloniki körül nagy dombgyűrű van, melynek heilmei rendkívül alkalmasak az egész völgyet uraló ágyuk elhelyezésére.

Magrini, a „Secolo“ szaloniki tudósítója jelenti, hogy Szalonikit a Vardartól a Gallik-szorosig franciák fogják védeni Sarrail parancsnoksága mellett, mi a jobb oldalán a balza-lan-gazai és kalkidikei vonal védelme az angol seregek feladata lesz. Joffre kinevezése azokat a differenciákat, melyeket az angol-francia csapatok között kommandója okozott, eltüntette. Eddig az expedíciós seregeknek két parancsnoka volt, Sarrail és Mahon és így az angol sereg független volt a francia seregtől, de Joffre kinevezése az összes csapatokat egy főparancsnok alá rendelte.

Hadioperációk egyelőre csak Albániában folynak. Itt az Embros szerint a közeljövőben az olasz és bolgár csapatok között összeköttetések lesznek. A bolgárok itt nagy seregekre operálnak.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az írásban közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénzt kényszerülnek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldötték.

Szobrot emel a Kölcsey Egyesület Varjassy Árpádnak

(Megemlékezés az elhunyt elnökről. — A választmány határozata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 7.

Varjassy Árpád hirtelen jött, lesújtó halála óta ma tartotta első ülését a Kölcsey Egyesület választmánya. A kulturpalota olvasótermében tartott ülésen a választmány tagjai nagyszámban vettek részt, hogy méltóan adjanak kifejezést annak a veszteségnek és gyászának, amely az egyesületet kiváló és buzgó vezetője, évtizednél hosszabb idő óta elnöke elhunytával érte.

Az ülést Fényes Dezső, az egyesület al-elnöke nyitotta meg. Meghatott, meleg szavakkal emlékezett meg az elhunyt elnökről és élénk halveslés közben jelentette ki, hogy Varjassy Árpád szellemét továbbra is körükben érzik, mert az egyesületet az ő törekvéseinek, eszméinek meztelenül akarják tovább vezetni. Jelentést tett ezután az al-elnök az egyesületnek a gyászszertartáson részvételéről.

Az al-elnök előterjesztését a választmány egyhangú helyesléssel magáévá téve, elhatározta, hogy a rendez évi közgyűlésen csak az esetben tesznek javaslatot az elnöki szék betöltéséről, ha közben a kulturpalota igazgatói állása betöltést nyert. Addig egyrészt Varjassy Árpád emléke iránti kegyeletből elnököt nem választanak, másrészt pedig azért sem, hogy elhunyt intencióinak megfelelően lehetőleg ezután is egy kézben egyesíthessék a két kulturintézmény vezetését. Az egyesület ügyeit addig az elnökség: al-elnök, titkár és pénztáros intéseik. A Kölcsey Egyesület évi közgyűlésén emlékbeszédet mondanak Varjassy Árpádról. Az emlékbeszéd megtartásával a választmány Rudnávanszky Endre egyesületi titkárt bízta meg. Megörökítik ezenkívül Varjassy Árpád emlékét a már nyomdal elkészülésben levő évkönyvben is.

Elhatározta továbbá a választmány, hogy Varjassy Árpád arcképét az egyesületi helyiség számára megfesteti, az elhunyt szép tervét: Aradfalván egy ház építésére 600 koronás Kölcsey Egyesületi adomány nyújtását oly módon valósitja meg, hogy ez a ház Varjassy Árpád ház nevet viseljen. Már régebben megindult meg az egyesületben, hogy Varjassy Árpádnak a kulturpalota előcsarnokában szobrot emeljenek.

A választmány megbíta al-elnököt, titkárt, továbbá Heppes Miklós és Kovács Vince választmányi tagokat, hogy a szobor-bizottság védnökének küldöttséggel Kintzsig János főispánt kérjék fel.

Fábry Sándor dr. indítványára elhatározták azt is, hogy a Varjassy Árpád szoborra a gyűjtést most megindítják.

A részvétnyilatkozatok felfolvasása után, amelyek közül Ilosvai Lajos kulturállamtitkár és Posta Béla dr. egyetemi tanár, különösen mély hatást tett gyönyörű gondolataival, Székely Salamon indítványára elhatározta a választmány, hogy jegyzőkönyvben is megörökíti az elhunyt érdemeit és határozatairól az özvegyet értesíti.

A választmányi ülés ünnepi megemlékezéssel teljes részének berekesztése után rendez ügyek tárgyalása következett, amelyek során elhatározták, hogy február 13-án vasárnap, Sárossy Gyula emlékünnepelet tartanak az

aradmegyei, borosabesi származása költő születésének századik évfordulója alkalmából. A választmány végül kétszáznál több új tagot vett fel a Kölcsey Egyesületbe.

Amerikai polgár ne utazzon veszélyes hajón

(Vita a washingtoni szenátusban.)

Párizsi tudósítás.

Berlin, január 7.

A Wolff-ügynökség newyorki képviselője szikratávírral jelenti: Az Evening Post Washingtonból a következő tudósítást hozza: Gere szenátor (demokrata) két határozati javaslatot nyújtott be, amelyben utfelelek kiadásának betiltását követeli olyan esetekben, amikor hadviselő államok hajóin akarunk utazni, valamint követeli a munióit szállító hajókon való személyforralom korlátozását. A javaslatot követő vitában erősen kidomborodott az a tény, hogy a szenátorok amerikaiaknak hadviselő államok hajóin való utazása kérdésében nincsenek egy nézetben. Mir Owen szenátor kikelt az ellen, hogy amerikai polgárok kormányukat hadviselő államok hajóin való utazás által jogszolgáltatlanul bonvodalmakba viszik, Borah szenátor azt az álláspontot foglalta el, hogy a nemzetközi jog szerint amerikaiaknak ilyen hajókon, hogyha ezek nincsenek felfegyverkezve ugyanolyan jogaik vannak, mint semleges hajókon. Jones szenátor ezt kívánta, hogy a polgárok egyszerűen tapintatból és okosságból tartassák magukat távol a háborús szavaroktól.

Works szenátor szerint a kormány mulasztást követett el, amikor a Lusitania elindulása előtt és más esetekben az amerikaiakat nem figyelmeztette, hogy tartassák magukat távol azoktól a hajóktól, amelyekről köz tudomású, hogy hadianyagot szállítanak. Norbertson szenátor kifejti, hogy ilyen figyelmeztetés kétélyt támasztanak abban, vajjon Amerika tényleg meg van-e győződve, hogy a nemzetközi jog szerint az előbb említett jog egyáltalában fennáll-e. O'Gorman rámutat, hogy az amerikaiakat felezőtították, hogy Mexikót hagyják el, holott nálunk mindenki meg volt győződve, hogy az amerikaiaknak joguk van Mexikóba menni. Szólv rámutatott arra, hogy ha a kormány a figyelmeztetés mellett egyúttal hangoztatta volna maga és polgárai jogának fentartását, akkor elejét vette volna annak, hogy olyan felfogások keletkezzenek, amelyenektől Robertson tartott.

Newyork. A Wolff ügynökség tudósítója jelenti Washingtonból: A szenátus tegnapi tárgyalásának fő jelentősége az volt, hogy helyeselték a fegyver kivétel megakadályozását és törvényellenesnek minősítették az amerikaiaknak a hadviselő államok hajóin való utazását.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter legutóbb a következő előmunkálati engedélyt adta ki egy további év tartamára: a Gerster, Mezyeri és Szunyogh vállalkozó mérnökök cégnak az aradi és eszernádi vasutak Csermő állomásától Apáti, Barakony, Falpas és Arpad községek érintésével a m. kir. államvasutak Nagyzsolt-állomásáig a innen Mezővári és Zsadány községek határain át a hihari helyi érdekű vasutak Komádi állomásáig, valamint innen folytatódva Verkerd, Furta, Zsáka és Bokonvaz községek érintésével a m. kir. államvasutak Debrecen-nagyvárdi helyi érdekű vasút Derecske állomásáig vezető keskeny, esetleg rend a nyomtávu gőzmozgó helyi érdekű vasutakra.

H I R E K. LEGÚJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Róma. A Tribuna jelenti: Cadorna a fronton nagy pótlásokat eszközölt. Rövid pihenő után az új csapatokkal, a vezetésben is változásokat eszközölve, megkezdte az ötdik, az eddigieknél nagyobb szabású tervezett offenzíváját.

London. A Daily Graphic úgy véli, hogy rövidesen telosztatják a parlamentet. A Daily Telegraph szerint a kabinet legelőkelőbb tagjai azt hangoztatják, hogy a véderőjavaslat kisebbsége okot szolgáltatott a választásokra. A választók döntsének, hogy a védkötelezettség javaslata eltagadtasék-e, vagy sem. A Daily Mail szerint a parlamenten úgy vélik, hogy az ország nagy többsége híve a szolgálati kényszernek. A kormány számos tagja arra a meggyőződésre jutott, hogy az új választás nemcsak elkerülhetetlen, hanem egyúttal a nehézségek legjobb megoldása lenne.

Berlin. A Vorwärts a hivatalos francia újsávi nyilatkozatokkal kapcsolatban megállapítja, hogy annak túlzásai magukra a franciákra is károsan hatnak. Hogy ha az entente a háborút a központi hatalmak seregeinek összeomlásáig akaria folytatni, évlizedekig tartana az, Franciaország teljessen amazon államvá válna, mert a férfiak kipusztulnának. Joffre főparancsnok jelenleg csupán a háborúra, vagy a győzelemre gondol. A rideg tények azonban csakhamar arra fogják kényszeríteni, hogy a békére is gondoljon.

Amsterdam. Egy ideérkezett holland hadihajó tegeap utközben felvette egy elsőlyedt angol tengeralattjáró legénységét.

Luganó. A Persia hajóval, mint most kiderült, huszezer postaszák is elmerült.

Miano. A cettinjei hivatalos jelentés megállapítja, hogy Nikita ez idő szerint nem megy külföldre.

— **Megemiékezés Varjassy Arpadról.** Aradvármegye és Arad város közigazgatási bizottságának mai ülésén méltó módon örökítették meg Varjassy Arpad királyi tanácsos emlékezetét. Mindkét bizottsági ülésen Kehrér Károly királyi tanácsos ügyelő parentálta el szép szavakban kiváló elődjét, aki hervadhatatlan érdemeket szerzett a közoktatásügy terén. Indítványára mindkét bizottság jegyzőkönyvileg örökítette meg a volt tanfelügyelő emlékét a erről értesítette a gyászoló családot.

— **Bosnyák okmánybélyeg Szerbiában.** Szerajevóból jelentik: A szerbiai katonai kormányzat rendelkezésére ezentul a meghódított szerb területen okmánybélyegül a bosnyák-hercegovinai okmánybélyegek érvényesek. A közös pénzügyminisztérium a szükségletnek megfelelő mennyiséget már átengedte a szerbiai kormányzatnak, amely „K. u. K. Militärverwaltung” felirattal bélyegezteti felül a bosnyák okmánybélyegeket.

— **Segédtitkár-változás a kereskedelmi és iparkamaránál.** Ottenberg Tivadar udvari tanácsos elnöklété alatt tartott ülésén az aradi kereskedelmi és iparkamera elnöki tanácsa a megüresedett segédtitkári állásra Bolgár Lajost nevezte ki, aki eddig fogalmazóként működött a kamaránál.

— **Adomány Arad vára.** A kereskedelmi és iparkamera elnöki tanácsa 600 korona adományt szavazott meg Arad vára számára és az összegét már megküldte Varjassy Lajos polgármesternek.

— **Drágább a liszt Ausztriában.** Ausztriában tudvalevőleg január elsőjével felemeltek a liszt árát. Az áremelés közel ötven százaléka a miután váratlanul következett be, sok szó esik róla. A belügyminiszter ezt a rendelkezést azzal okolta meg, hogy a régebbi árak kedvező termés esetére voltak kalkulálva, amit a termés végső eredménye megdöntött. A várostól Waiskirchen polgármester elnöklésével állás volt, amelyen Bécs város állásfoglalásával foglalkoztak a liszt árának emelésével szemben. Ezen a tanácskozáson vált köz tudomásúvá, hogy a kenyér árának emelése nem áll közvetlen küszöbön, feltéve, hogy a pékek betudják tartani a mai árakat. A kormány mindenesetre arra megvizsgálja a kérdést és annak eredményéhez fog igazodni. Érdekessé, hogy az osztrák Haditeremény r.-t. egyik elnökének nyilatkozata szerint a román gabona, ami Ausztriának int. körülbeltli egy hónapig fedezi Ausztria szükségletét. Miután azonban remény van arra, hogy további tárgyalások során újabb kontingenst lehet biztosítani, a helyzet egyáltalán nem kedvezőtlen.

— **Hazamennek a tanítók.** A honvédelmi minisztérium fontos közszolgálati és kulturális érdekből tudvalevően szabadságot a népölkező tanárok és tanítók nagy részét, mert a bevonulások miatt előállott tanerőhiány erősen megbénította a népoktatás és a középsikolák működését is. Ezt a szabadságot a hadügyminiszter most kiterjesztette a közös hadseregben szolgáló összes segédszolgálatra vagy helyi, irodai szolgálatra alkalmasnak minősített tanfériákra, amennyiben azok a legénység állományban tartoznak. Ezeket tehát a lábadó osztagoktól és a póttestektől most mindenütt szabadságolják.

— **Az első Balkán-vonat.** Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenti Drezdából: Az első Balkán-vonat január tizenötödikén indul el Berlinből Drezdán és Budapestén keresztül Konstantinápolyba.

— **Mit nem mondott a békéről a pápa?** Chiassóból jelentik: Az Osservatore Romano írja: Néhány lap részleteket közölt arról a tevékenységről, melyet a pápa a béke érdekében állítólag kifejtett, sőt egyik másik újság a szentatya szájába a következő szavakat adta:

— Hogyha az entente-hatalmakban meg lenne a hajlandóság, akkor már holnap is megkezdődhetnének a béketárgyalások.

Az Osservatore Romano-t felhatalmazták annak közlésére, hogy mindezek a hírek, valamint az is, mintha Hartmann bíboros följelölt volna a pápának, hogy elnököljön a jövőendő békekongresszuson, — nem felelnek meg a valóságnak.

— **A földgáz rentabilitása.** Nálunk, a jel-szavak hazájában mindenki ért mindenhez, tehát a földgázhoz is és vaktában hirdeti, hogy a földgáz a legkifünbő üzlet a világon. Lehet a városoknak köteleességük földgázzal világítani, azt bevezetni. Ezzel szemben Böhm Ferenc magy. kir. bányatanácsos, aki érti is a dolgot egy, Kolozsvárról tartott előadásában, mint Kolozsvárról jelentik — bebizonyította, hogy Amerikában lehet a földgáz jó üzlet, de nem Magyarországon, mert nálunk egész más viszonyok befolyásolják a rentabilitást mint Amerikában. Rámutat arra, hogy milyen tévedésben vannak azok, akik a felmerülő költségek figyelmen kívül hagyásával az alakítandó földgáz társulatnak átadandó földgáz 600 millió koronával, illetve az egész erdélyi gáz-előfordulást 6—7 milliárd koronával értékelték. Az előadó kiszámította, hogy ha a földgázrészvénytársaságnak átadandó összes gáz 50 év alatt kihasználjuk, úgy annak mai értéke 5.745.500 korona. Ezzel szemben a szerződés megkötése, illetve az aradi vezeték kiépítése esetén 6 millió korona névértékű részvény a társaságnak 10 százalékon túl 25 százalékgig terjedő és kiosztásra kerülő tiszta jövedelméből 50 százalékat biztosít a kincstárnak. Financsiális szempontból tehát a szerződés igen előnyös az államra nézve.

— Német hang a béke utáni szövetségről. Berlinből jelentik: A Tageszeitung vezérlapjában foglalkozik Tisza beszédével. Elismeri, hogy tényleg a leghevesebb szövetségi viszony kérdésében, egyedül az országok gazdasági érdekei az irányadók. Nem csak gazdasági, hanem politikai téren is paritást, minden egyes szövetségi függetlenségének biztosítását kell elérni. A lap hangsúlyozza, hogy csak a függetlenség alapján lehet bizalomteljes és tartós az összes résztvevők szövetsége.

— Hanculatrontás. Istenem, istenem, mikor lesz már vége a háborúnak... mit csinálnak ebben a rossz, kócos időben a mi szegény fiaink, — sóhajtottak tegnap délután di-derecva a kulturpalota ragyogó, de hideg teremében öszegvült hölgyek. A kérdésekre választ vártak a Feminista Egyesület hivatalos vendégszolgálatától, akik imre vércsúznak az országot, világot és az itélnek a béke megszerzés gondolata érdekében. A hölgyek azt remélték, hogy valami biztató nyilatkozatot kapnak a békeről, mert hiszen az európai béke-mozgalom apostolai talán mégis hallanak „ndafont” vagy „odakin” olyan információkat, amelyek ébren tartatják bennünk a hitet: ne, még egy kis kitartás, egy kis lendület és a makacs ellenség végre haladja, hogy le van győzve! De istenkém, a család, amely a háború alatt annyi szörnyűséget látott ellenfeleinknek, most a tegnapi publikumból szegődött és nem engedte, hogy a rózsaszín remények maradványok legyenek. A vizkereszt napján tartott feminista szesz és szócska, Grošniké, aki Nviregyszáról tette meg Aradig a farszót utat, olyan fáradhatlannak bizonyult a hanculatrontásban, hogy az utána következő szónoknak, Glücklich Vilmának még a humor erejét is ki kellett aknézni a közönség kedélyének megváltoztatása végett. Grošniké ugyanis rendkívül pesszimistikus szavakat rakott a palatáira és a kitartásra való lelkesítés gondolata teljesen hiányzott beszédéből. A háború borzalmait olyan vérszesen festette, hogy nem merünk részleteket közölni belőle, mert a szavára a fekete kék helyett könnyen fehér foltokat varázsolhatna hasábjainkra. A második előadó, a kelleses organum Glücklich Vilma sikerrel hesegette el fejünk felől a tőrőre által odavirágzott borongó felhőket. Ő nemes egyszerűséggel kijelentette, hogy a férfiaknak be kell látniuk: nem jól vezetik a világot és a vezetésbe bele kell vonni a nőket is. Azokban az államokban, ahol a nőknak szervezeti joguk van és részt vesznek az állam életének irányításában, nem tört ki a háború, mert a nők nemesek ésszel, de szívvel is kormányoznak. A kedvesen eszevesztő előadó közben elfeledte, hogy Angliában a sufragettek agítálnak legvehemensebben a háború mellett. Glücklich Vilma számos tévedése mellett is élvezetes előadásban részeseitette a hallgatóságot és ezzel is bebizonyította, hogy mindenről lehet és szabad is beszélni — kellő művészettel.

— A legénység bántalmazásáért elítélt méneshadnagy. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári honvéd hadosztály-bírósgazd tegnap tárgyalása elvi jelentőségű ítéletet hozott. Azt az elvet szankcionálta, hogy a legénység brutálizálására a tisztek részéről súlyos büntetést von maga után. A vád szerint R. F., a sepsiszentgyörgyi állami ménesosztághoz beosztott hadnagy a múlt év július 16-án Homoród községében egy lóelvezetés alkalmával az alája rendelt Somodi Imre méneskeri katonát, bár az arra okot nem szolgáltatott, bántalmazta; ezáltal a szolgálati hatalommal visszaélt. A katona protestált a bántalmazás ellen, de csak azt érte el vele, hogy felebbvalója letartóztatás. A hadbírósgazd a megtartott tárgyalás után R. hadnagyot egy havi foglár fogságra ítélte.

— Szabadon boosátották a szaloniki konzulokat. Rómából jelentik: A Giornale d' Itáliának jelentik Athénből: Az entente követek ma közölték a görög kormánnyal, hogy a Szalonikiben letartóztatott konzulokat ma szabadlábra helyezték.

— Adományok. A Szalmaanyaggyár r. t. a polgármester kezéhez 100 koronát adományozott a városi szegények között leendő kiosztás végett. A polgármesteri hivatalba a hadbavonultak hátramaradottjai javára a következő újabb adományok érkeztek: Első Magyar Alt. bizt. társ. tisztviselői 24 korona, ill. Jánosi Jánosné 10 korona, Bálint N. 10 korona, Mikosavits Iván 20 korona, Weisz Lajos 5 korona, Osztrák magyar bank alkalmazottjai 54 korona, Waggonyári munkások 200 korona. A waggonyári munkások a rokkant katonák javára 200 koronát adományoztak.

— „Lipi” jöbän van az oroszokkal. Sokan ismerik Aradon a Fehér Kereszt szálloda aqilis üzletvezetőjét, akit még azok is, akik nem tartoznak a kávéház vendégei közé, röviden: „Lipi”-nek neveztek. Lipi ur a harctérré került és onnan irogatja a tábori lapokat a hü törzsvendégeknek, jóbarátainak és kedves ismerősöknek. Mielőtt eltávozott, egyre mondogatta, hogy így meg ugy elbánik ő a muszkákkal. Azonban a nagy fenyegetés egyelőre ígéret maradt, sőt egyik ma érkezett levelében azt írja, hogy a muszkák egyáltalában nem is támadnak, egész jöbän vagyunk velük, naponta hol ők jönnek hozzánk, hol mi megyünk át ő hozzájuk vizitbe és azt mondják, hogy a háborúnak nemsokára vége lesz. Lipi ur vigyázzon, ne higyen az oroszoknak, ezt ők már egy év előtt is hangoztatták, aztán a jó barátságot se vegye készpénznek, mert még nagyon rossz viszonyba keveredhet velük...

— Adományok. Szervényi Adám örmester az aradi 33. gyalogezred 5. pót századának 1. és 2. szakasza körében 23 korona 25 fillért gyűjtött Heller Aronné részére. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk. Balogh Zoltán művelői jogzó színházjegy megváltás címén 5 koronát, Böhm Mór adományát 12 koronát, Szénáni Adám adományát 2 koronát küldött be a vak katonák részére, ugyanarra a célra a Máv. állásitörök 20 koronát küldött hozzánk. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Zinter és Hollos cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legújanyos-ban vállaltatnak. 4697

— A kiadóhivatal ízenete. A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben, ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsek be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, a mely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

— Könyvtárakat, bolyggyűjtőményeket és hangjegyeket vesz Kerpel könyvkereskedése.

— Újleti könyvek, u. m. strazzák, főkönvek és irodai cikkek Kerpelnél. 193

— Papírszalvéták olcsón Kerpelnél. 193

LEGÚJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

Berlin. A Nationalzeitungnak jelentik az orosz határról: A Dél-Adriának a monarchia tengeraltjárói segítségével történt blokálsa nagy gondot okoz. A blokáds az utolsó hetekben különösen nagy veszteségeket és kárt okozott. Durazzóban az osztrák-magyar tiotta bombázása sok élelmiszert és hadiszert pusztított el. Ez különösen fontos, miután Durazzo a szetzütiött szerb hadsereg reorganizálásának volt bázisa.

Genf. Londonból jelentik: A munkáskongresszus elhatározta, hogy a parlamentben bejelenti, hogy a munkásság a védkötelezettség behozatalának életbeléptetése ellen ellenállást fog kifejteni.

Rotterdam. További két angol államtitkár lemondása van küszöbön. A lemondás oka a véderőjavaslat.

Páris. A Seine departementében ma megkezdtek a tizenhét évesek so-rozását.

Milano. A Secotonak jelentik Szalonikiből: A szövetségesek és a csendőrség folytatják a letartóztatásokat. Legutóbb háromszázötven embert tartóztattak le, köztük száz asszonyt. A letartóztatottak legtöbbször francia és osztrák, akik időközben görög állampolgárságot vettek fel. Sok zsidót tartóztattak le. A szaloniki-i főrabbi tiltakozását figyelmen kívül hagyták.

Kopenhága. A Ford-téle békeexpedíció ma délelőtt a dán és svéd delegátusokkal Warnemündén keresztül elutazott Hágába.

Genf. Pétervári jelentések szerint a duma megvitését két hónappal elhalasztották.

Szaloniki. Petár táviratban megköszönte a görög királynak a szíves vendéglátást, amelyben országában az entente találkozik.

Rotterdam. A görög belügyminisztert arról értesítették, hogy Athosnál egy entente hadihajó kötött ki a három tiszttel az Athos hegyi kolostorba ment.

Athén. A lapok jelentik, hogy a szerbek és a központi hatalmakhoz szülő albánok között véres és elkeseredett harcok folynak.

Ahol Lukaciu lelkész képviseletjelölt

(Egy galaci nagykereskedő nyilatkozata. — Moldova gyűlöli az oroszokat.)

Az Aradi Közlöny tudósítója.

Arad, január 7

Nesajau Todor, a galaci kereskedelmi világoak egyik vezetőszerepet játszó alakja. Németországba való utazása közben a galaci világoakról, különösen pedig azokról a birakról, amelyeket a bukaresti oroszofil lapok Lukaciu László jelöltetését illetőleg felröpitettek, a következőket mondotta:

— Galacban — mondotta Nesajau — a vezető körök és maga az értelemesebb közvélemény is el nem titkolható gnyos mosolygással fogadja azokat a hiábavaló erőlködéseket, amelyeket a Bukarestből kiküldött oroszofil agitátorok Lukaciu érdekében kifejtének. Mint tudja, Galac Romániának egyik leginkább kereskedő városa, ahol nemesak társadalmi, de politikai kérdésekben is elsősorban a kereskedői világ véleménye és állásfoglalása esik latba. Romániában a németbarát párt legnagyobb részét a kereskedői és iparosvilág adja meg, különösen pedig azok a kereskedők és iparosok, akiknek módjukban állott más országok viszonyával is megismerkedni. Orleans volt miniszternek, a galaci liberális párt vezetőfőnökének oly nagy tekintélye és állásfoglalásának oly nagy ereje van, hogy minden egyébtől eltekintve, az ő nyílt és egyenes állásfoglalása következtében is teljesen bizonyosra vehető a kormánypárt jelöltjének megválasztása.

A oroszofil agitációnak külfölden is itt, Bessarábia határánál, ahol napról-napra alkalmas van a város minden lakosának oroszországi fajrokonai szomorú sorsát és elhagyottságát szemlélni, már nem is humoros, hanem egyszerűen burleszk hatása van. Nem is esoda, ha ezek a oroszofil tüntetések egyre-másra, vagy a részvétlenség kösznyébe, vagy a neveltségesség kacsájába fulladnak.

Nem tudom, hogy Magyarországon is elvan-e terjedve az a hit, amit német lapokból igen gyakran konstatálhatok, hogy a oroszofil

agitációnak igen mély gyökere van a köznépből, különösen az agrikulatúrával foglalkozó néprétegekben is. Ez igen nagy tévedés. A ruszofil agitációnak, melynek melegsége tulajdonképpen a bukaresti orosz követség és az orosz bank körül van, Bukarestben a megfigyelhető utcánépen kívül csak a félművelt szellemielltek és a tanulatlan munkásokoztályok között van híve.

A vidéken — különösen Moldvának nagyrésztében — teljesen ismeretlen a ruszofilizmus s ahol ez megvan, ott is inkább csak a kis városok szűk körű kispolgár osztályaira szorítkozik, akiknek semmi befolyásuk nincs a népre. Legfeljebb ott lehet beszélni bizonyos ruszofil tendenciákról, ahol a népet tulajdonképpen vezető középirtokos osztályban is megvan ez, de — erről biztosíthatom — ezek mindmáig legtöbb helyen ellentálltak a ruszofiliek mételvező munkájának.

A központi hatalmak nagy sikerei különben is igen nagy bajokat és fejtörést okoznak az orosz követségnek. A szomszédos Szerbia szomorú sorsa bár meglehetősen részvétet keltett, mert a románok általában véve bizonyos simpatíát éreztek a szerb nép iránt, azonban egyszerűen gondolkodásra is késztetett sok embert, akik jóhiszeműleg csatlakoztak a helyesnek és egyedül célravezetőnek látszó ruszofil állásponthoz.

— Hát ha Románia is így járt volna? merül fel mindinkább a kérdés és mindinkább kezdi talaját veszíteni az a hit, hogy az entente nem veszítheti el a háborút.

— Hgyje meg azonban uram, — fejezte be szavait a galáci kereskedő — a románok, ha várták is Oroszország győzelmét, mindig bizonyos nehéz lélekkel, mondhatnám talán féltellemmel gondoltak a győzelem lehetőségére s határozott könnyebbség rájuk néve most az, hogy látják mindenütt a német és magyar legyverek szép harcát.

Fog-Krém
KALODONT
70 Filler
1880

NEMZETI SZÍNHÁZ
Szombat, 1916. évi január 8-án:
A) Bérlet. A) Bérlet.
Itt először:
Beóthók uram szerencsése.
Népies játék.
Kezdete este fél 8 órakor.
Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTTER.

A mélyen tisztelt vevőimmel szives tudomásul vétel végett közlöm, hogy üzletemet f. hó 8-ától kezdve déli fél 1 órától 2 óráig ebéd idő alatt zárva tartom

Dürr Gusztáv

Arad,

801

fűszer és csemege kereskedése, a városházzal szemben. — Telefon 118. szám.

ARADI KÖZLÖNY.

1916. évi január 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlöny-re.

AKI a világháború eseményeiről hiteles, alapos, gyors és pontos tudósításban kíván értesülni, rendelje meg

Az Aradi Közlöny-t,

mely Magyarország legkedveltebb, legelterjedtebb vidéki napilapja és közleményeinek érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén a legolvasottabb újság.

Az Aradi Közlöny

mindenhová közeti hű olvasóját. A kiadóhivatal bevonult előfizetőinek, a tábori postán pontosan utána küldi az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny

minden negyedéves előfizetője ingyen és bérmentve megkapja az

Aradi Közlöny Nagy Fali Naptárát

1916. évre.

Tessék mutatványszámot kérni!

* Ez ezen rovat alatt költségekért nem vállalunk felelősséget.

JÓKAI:
Szegény
gazdagok.

Költözők

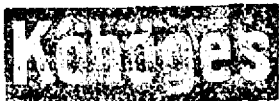
figyelmébe!

villany bevezetéseket, csillár átszereléseket jutányosan végez

Kalmár József
villanyszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Millió

szem használja

rekedtség, hurut, elnyálkásodás torkhurut, felizzó és gyorsan köhögés ellen

Kaiser-féle mellpasztillát

3 „Fenyőjegygyel”

6050 bizonyítvány orvosoktól és magánemberek elismerő levele a legjobb ajánlás a biztos sikerre és közkedvelésre. — Kivétel hasonló készítmény sem tud ilyen hatást elérni. Különösen kellemes és jóízű cukorka. — 20, 40 és 80 filléres dobozban.

Kapható: Székely Sándor, Hajós Arpád, Guttor Földes Kelemen, Brenner Pál, Bing Lajos, Rozsnyai Mátya, Vojtek Kálmán, Krebs Géza, Berger Gyula, Vajdits György, Hehs Vilmos, Góts Károly, Bernát János, Kerpácz János gyógyszerészek, Vojtek és Weisz drogeria, Hanku Nestor drogeria, Török A. és Társa „Annyal” drogeria, Arad, Szodolai Dezse gyógyszerésztára, Ujvárad, Zombory János gyógyszerésztára, Ujezstanna, Adler Lajos Gyula gyógyszerésztára M. Pécska, Ora Rezső Pankola, Teller Károly gyógyszerésztára Elek, Krausz Elemér gyógyszerésztára Glogovacz Zsigmondovics Géza Iria gyógyszerésztára Lippa, Székely Zoltán gyógyszerésztára Csorván, Ester Károly gyógyszerésztára Kevermes, Rozita János orvos, Pécska

SIROLIN "Roche"

mellbetegségek, szárazhurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki huzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, akik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használják.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegségét sirolin használata jelentősen csökkenti.
4. Skrofulózisban szenvedő gyermekek, kiknek általános közérzetét a sirolin előnyösen befolyásolja.

Kapható minden gyógyszerésztárban ára 4 pengő

17—1916. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 104. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a körösbökényi kir. járásbírósnak 1915. évi Pk. 2856/3. számú végzése következtében dr. Grozda Aurél ügyvéd által képviselt Codrul takarékos és hitelintézet r.-t. javára, végrehajtást szenvedett ellen 1200 kor. s jár. erejéig 1915. évi október hó 30-án foganatosított kielégítés végrehajtás útján le- és felül foglalt és 2230 koronára becsült következő ingóságok, u. m. marhák stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a körösbökényi kir. járásbírósnak 1915-ik évi Pk. 2856/3. számú végzése folytán 1200 korona tőkekövetelés, ennek 1914. évi január hó 30. napjától járó 6% kamattal, 1/2% váltódíjjal és eddig összesen 196 kor. 42 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Bajnokfalván, végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1916. évi január hó 17-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-cikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Körösbökény, 1916. évi január hó 4. napján.

Tichy Árpád,
kir. bír. végrehajtó.

359

4—1916. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szegényekháza az a rendőrség által letartóztatott egyének részére 1916. évben szükséges kenyér szállítása iránt folyó évi január hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

A kenyérszállításra szükségeltetett mennyiséget a város közönsége bocsátja vállalkozó rendelkezésére.

Bánatpénzül leteendő a kiküldési ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezárta az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékkelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1916. évi január hó 8-án tartott üléséből.

A gazdasági széke.

4—916. absz.

Hirdetmény

a IV. osztályu keresetadó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában. — Az 1916. évi január hónapjában állandó fizetést, nyug. kegy- vagy tisztelődíjat húzó állami, törvényhatósági, közalapítványi, községi, egyházi. társulati és magántisztek, tisztviselők. hivatalnokok, közegyek, nyug. avagy kegydíjat húzó öregek, állandó alkalmazásban levő üzletvezetők, felügyelők, kezelők, könyvvivők, pénztárnokok s általában a 80 koronánál több havidíjat húzó segédek, segéd munkások, állandó fizetést élvező lelkészek, tanárok, tanítók, nevelők, írók, művészek, hivatalszolgák, stb. a keresetadó negyedik osztálya alá tartozó keresményüket — az alább említendők kivételével — a részükre ingyen kiszolgáltatandó vallomási íveken január 20-ig a városi adóhivatalnál bevallani tartoznak, azonkívül a vállalatok és intézetek igazgatósága, előjáróság, pénztár, földbirtokos, vagy üzletalajos, akitől, vagy amelytől az adóköteles fizetését húzza, szintén kötelezhető arra, hogy a nála, illetve üzletében állandó fizetés mellett alkalmazott egyének név- és fizetésjegyzékét az adókiadó hatóságnak nyújtsa be.

A IV. osztályu keresetadó alá tartozó járandóságoknak az államkincstár megrövidítésére irányított szándékból történt valótlan bontása illetve az adott vallomásban a kincstár szándékos megrövidítésének, megkárosításának az adóköteles foglalkozás, vagy jövedelem szándékos eltitkolásának eselekménye (1909. XI. 98 §-a) jövedéki kihágás, melynek büntetése 1—8. annyi, mint az az összeg, mellyel az államkincstár megkárosított. Kárösszegnek vétetik az az összeg, melyet a közadók kivételére illetékes közegyek jogérvényesen megállapítottak.

Ha valaki a IV. osztályu ke-

resetadó tárgyaúl veendő többrendbeli illetményt élvez, ilyen esetben a IV. osztályu keresetadó az illetmények összevont összege után vettetik ki.

Kelt Arad, 1916. január 8.

Arad sz. kir. város adóhivatala.

Használt ólom megvételeire kerestetik.

A szépségápolás titka a használandó szépségápolószerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt Rozsnyay Serail arckozmese Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely orém 1 korona.

Szines arcpорок!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszín, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál osodás hatású.

Kapható:

1846

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Jó anyák, gondos szülők legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes bű, mindig friss:

Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos. Egy üveg utasítással ára 2 korona 50 fillér.

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagy viszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin.”

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni.

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szörvesztő-Depilator.

Elkittinő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aró, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélküli pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél

Hajós Arpád gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmezeyi Közkórház számára.

Szakszerű írógép javító műhely

Az összes rendszerű író-, számoló-, sokszorosító- és diktáló-gépek, valamint a „National Cassa Register” (Ellenőrző Pénztárak) szakszerű javítása. — **Elsőrendű územkelek a legolcsóbb áron. — Használt és új írógépek eladása. — Írógépek évi tükarbentartását előnyös feltételek mellett vállalunk**

Schmotzer. Bodnár

írógép-műszerészek

847

Arad, Perényi u. 6. — Telefon 833

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér. Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláírásával jelölendők. A legkisebb hirdetés 60 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők. A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

TÁBORI POSTA.

Radó I. főhadnagy

ézeretetház. — A kívánt címre a lapot megindítottam. Szívvelyes üdvözléssel: Tisztelettel: 11

Lázár Máté névelős

30. honv. gy. e. 3 zlj. Tábori posta 84. Soraid késnek, mindannyian jól vagynak. Samu lehet Aradra kerül. Csókolunk. Rézsid. 13

Dr. Bönsz Károly kadett

Feldpost 501. — Remélem, hogy a lap az új címre pontosan megy. Mikor találkozunk a kávéházban? bold. „Dr. Dian” gazdája. 10

Dolci!

318. honv. gy. ezred, 5. sz., II. sz. Mit csinálnak a testvérek? Irjon rólok! Nem-e jöhetne hasa? Munka van bőven. Üdvözlök. S—ó. 12

HÁZASSÁG.

Nőülint óhaj

nyugdíjkezes, fess, fiatal ember 3000 korona évi jövedelemmel, 10,000 koronát igényel. Fénykép pel állított leveleket „Hivatalnok” jellegre a kiadóhivatalba kér. 387

LEVELEZÉS.

Intelligens fiatal asszony megismerkedni óhajta felfüggetlen gavalier vidéki ur emberrel. Leveleket „Arva róza” jellegre a kiadóhivatalba kér. 191

ALKALMAZÁST KERES.

Kertész

állást keres azonnali, esetleg első aprillal belépésre, szives ajánlatot a fizetés megjelölésével „Hadmentes” jellegre, kér a kiadóhivatalba. 338

Jó megjelenésű

leány ajánkozik pincernőnek, jobb útleben. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóban. 321

Felső kereskedelmi

végzet hadmentes fiatalember napi 2—3 órai irodai foglalkozást keres. Cím a kiadóhivatalban. 309

ALKALMAZÁST NYER.

Bejáró főnök

keresletik, Deák Ferenc-utca 9., I. em. 344

Egy keresztény írnek, magyar német perfekt levelező, azonnali alkalmazást nyer: Lutt-vák József, Asztalos Sándor-utca 9. szám. 346

Keresők

vidékre azonnali belépésre, házi-tenedőkben jártas, gyermekeket szerető ügyes kisasszonyt, vagy háziasszonyt 4 és 1/2 éves gyermekeimhez, varrni tudók előnyben. Jobb mindenek szakácsnő ugyanott felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 329

Egy hetes felvétetik

Färber Lajos cégnél. 323

Sasmalom részére

feltétlenül megbízható éjjeli felügyelőt keresek, lehetőleg mialább belépésre. Nagy Farkas. 328

Kifutó fiú

felvétetik Färber Lajos cégnél. 322

LAKÁST KERESNEK.

Diszkrét bejratu.

elegánsan tutorozott szobát villanyvilágítással, fürdőszoba használattal, teljes ellátással, belváros közepében, január 15-re keresek. Ajánlatokat igényekkel „Állandó lakó” jellegre a kiadóba kérek. 292

KIADÓ LAKÁS.

Andrássy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irdának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnali kiadó. Bővebbet a házmesternél.

A Laendler-féle bérházakban: Boros Beni-tér 20. szám alatt első emeleti háromszobás, második emeleti háromszobás lakás f. évi május hó 1-re, két bérhelyiség azonnal; Boros Beni-tér 20/B. szám alatt másodemeleti háromszobás, másodemeleti kétszobás lakás f. é. május 1-re kiadó! Értekezhetni Laendler Aladár Gőzfűrésze irodájában. 291

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnali kiadók. Bővebbet a házmesternél.

ÜZLETEK.

Eladó.

vagy bérbeadó nagy román községben, forgalmas ut mentén üzlet, korlátlan italmérés és egyéb jogokkal, nagy épület, terjedelmes kerttel, bevonulás miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 348

Eladó szálloda, kávéház,

elsőrangú régi jó üzlet, konkurencia nélkül, vidéki szab. kir. városban, újonnan berendezve, gőzfűtéssel. Átvételhez 70 000 korona szükséges. Ajánlatok „Elsőrangú” jellegre a kiadóba kértnek. Ugyanők kizárva. 340

Nagyhalmágyon.

plactéren, szabadkézből eladó más vállalat miatt fűszer-, csomage-, vegyeskereskedés, 222 főkos. szép berendezéssel. — Tudakozódható Czizler Hantikné, Nagyhalmágy. 342

Egy

jóforgalmu hasztkereskedés a belvárosban, más vállalat miatt, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 294

A szájuég desinfiálásaánál, valamint a torokbetegséget előidéző

bacillusok előlécénél, amely különösen gyermekeknél rendkívüli fontossággal bír, miat fellüdüben hatásos szer, seholsem

alkalmazható a **Formodor tablettá.**

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájuéget desinfiálja, utóke igen kellemes. Ara egy porcellán-szalencének 60 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrássy-tér 22. sz. (Megyeházszal szemben.)

Fejörpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a világhírű „Krovil” korpakénőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kévszet

használt lenyőfa állványpalló, jütényos fron eladó. Megtekinthető Wesselényi-utca 36. szám alatt. 345

Szilvaiz,

valódi boszniai, kapható Färber Lajos cégnél. 324

Élő és vágott baromfi

élelmiszer, csomage, gyümölcs, friss libaszir, dessert dió állandóan kapható Andrássy-tér 8. sz. delikates üzletben. 5095

Gyümölcsös

legolcsóbban kapható: Rothstein Mór, Szabadság-tér 3. 348

Teljesen új,

még használatlan ebédő, háló- és uriszoba eladó, megtekinthető d. e. 10—12-ig Munkácsy Mihály-utca 8, ajtó 11. 349

Hódmezőfalvi

tógazdaságban termelt élőhalat, pontyot kg-ként 8 és 4 korona árban, pénz előleges beküldése ellenében, szállít Havas Jakab, Honetkő Telefon szám 8. 4749

„Geoha”

patent cipőszámia szabályozható, párja 8 koronáért kapható a Cipőfőzsdében Andrássy-ut 22. szám. 345

Egy szódavíz és málnaszörp (Krachell) készítő gép, teljes felszereléssel és üvegekkel, azonnal eladó. Bővebbet Rácz Bálint üzletkereskedőnél, Weitzer J.-u. 11. 295

Gyümölcsös

kapható Färber Lajos cégnél. 325

Ritunó

pauzál szikla óbor, körülbelül 25 hektóliter, azonnal eladó. Bővebbet Rácz Bálint üzletkereskedőnél, Weitzer János-utca 11. 295

KÜLÖNFÉLE.

Eladóként

egy fajagár kutya, sötétezőrké, fehér hassal, Eva névre halgat. Aki tud róla: Pick Ernő és Társai cégnél kérjük bejelenteni. 350

Rövid

rongorát, vagy pianninót, bérelnek pár hónapra. Ajánlatok kéretnek Szász, Reparaturspark, Simándi-ut 3. 341

Pompás zamatu rumot

készíthetünk a Földes és Hehs-féle Rumessenciából. 6 deci szeszhez öntsünk 4 deci vizet, 1 kis üveg rumessenciát, ara 30 fillér és kész a legfinomabb, legkellemesebb zamatu rum. — Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár, Batthyány-u. ca. 12

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvétetnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.